

Alif,
neviditelný

G. WILLOW WILSONOVÁ

G. Willow Wilsonová
Alif, neviditelný

Alif, neviditelný

G. Willow Wilsonová

Nakladatelství Paseka
Praha – Litomyšl

Přeložil Michal Prokop

*Verše z Koránu jsou citovány podle překladu Ivana Hrbka
(Korán, Odeon, Praha, 1972).*

ALIF THE UNSEEN

Copyright © 2012 by G. Willow Wilson

Translation © Michal Prokop, 2014

ON THE WRITING OF ALIF, THE UNSEEN

Copyright © 2013 by G. Willow Wilson

Translation © Michal Prokop, 2014

ISBN 978-80-7432-415-4 (PDF)

Mé dceři Maryam, narozené během arabského jara

Věřící rozpoznává každé boží Jméno v úplnosti Jmen.

– *Muhjiddín ibn Arabí*, *Fusús al-hikam*

Jestliže obrazotvornost derviše vytvoří události z těchto příběhů, jeho úsudek je připodobní pravdě a jeho představy vycházejí z věcí, jež jsou skutečné.

– *François Pétis de la Croix*,
Les Mille et Un Jours (Tisíc a jeden den)

Obsah

Alif, neviditelný — 9

Poděkování — 365

Slovníček — 367

O psaní *Alifa, neviditelného* — 371

Nultá kapitola

Persie

Kdysi dávno

Věc se vždycky objevovala v hodině mezi západem slunce a úplným setměním.

Když odpoledne začalo ubývat světla a na dvoře stáje pod věží, ve které pracoval, se prodlužovaly šedé a fialové stíny, Rezaou začaly otřásat vlny úzkosti a očekávání. Den co den ho s blížícím se večerem paměť nevyhnutelně odnášela o šedesát let zpátky, do náruče jeho kojné. Tato Turkyňe mu vyprávěla, že za soumraku se džinů zmocňuje neklid, a před každým vychrtnutím vody z umyvadla oknem ven požádala o odpuštění bytosti žijící ve skrytu pod zemí. Kdyby je nevarovala, pobouření tvorové by mohli uvalit kletbu na jejího svěřence a poznamenat ho slepotou nebo skvrnitou nemocí.

Když byl Rezá mladý student, který si ještě neosvojil moudrost, odmítal její obavy jako výraz pověřivosti.

Od té doby se stal starcem, jemuž vypadávají zuby. Jakmile slunce zrudlo a dotklo se dómu šáhova paláce na protější straně náměstí, ucítil v útrokách dobře známou hrůzu. Jeho učedník lelkoval vzadu v dílně a oždíboval zbytky mistrova oběda. Rezá se díval z okna na zapadající slunce a v zádech cítil mladíkův pohrdavý pohled.

„Přines mi rukopis,“ nařídil Rezá, aniž se obrátil. „Dones taky kalamář a rákosová pera. Ať je všechno připraveno.“

„Ano, mistře.“ Mládencův tón zněl nevrle. Byl to třetí syn nevýznamného šlechtice a nevyznačoval se žádnými

učeneckými či duchovními sklony, které by stály za řeč. Jednou – jen jednou – mu Rezá dovolil zůstat, když ho věc navštívila, a doufal, že jak ji učedník spatří, všemu porozumí a potvrdí mu, že není blázen. Nestalo se tak. Když se bytost objevila v kruhu z křídý a popela, který pro ni Rezá uprostřed dílny přichystal, chlapec si jí zřejmě nevšiml. S nechápavou podrážděností zíral na mistra, který sledoval, jak se stín v kruhu rozprostírá, roztahuje údy a mění se v karikaturu člověka. Sotva Rezá zjevení oslovil, chlapec se zasmál a jeho zvonivým hlasem zaznělo pohrdání a nedůvěra.

„Proč?“ zeptal se Rezá tvora zoufale. „Proč se mu neukážeš?“

Bytosti vyrostly zuby a jejich řady nakonec olemoval ohavný škleb.

Rozhodl se nevidět, odvětila.

Rezá měl strach, že chlapec poví o mistrově tajném obcování otci a ten pak upozorní ortodoxní palácové hodnostáře, kteří by Rezu nechali uvěznit kvůli čarodějnictví. Učedník však mlčel a nadále každý den docházel na hodiny. Jedině z jeho otupělosti a opovržlivého tónu Rezá poznal, že ztratil mladíkovu úctu.

„Inkoust na stránkách, které jsem včera popsals, už zaschl,“ oznámil Rezá, když se učedník vrátil s pery a kalamářem. „Můžou se zakonzervovat. Připravil jsi lak?“

Chlapec k němu vzhlédl a zbledl.

„Nemůžu,“ odpověděl a jeho rozmrzelost vyprchala. „Prosím. Je to přílišné. Nechci –“

„Dobrá,“ vzdychl Rezá. „Udělám to sám. Můžeš jít.“

Chlapec vyrazil ke dveřím.

Rezá se usadil ke stolu a přitáhl k sobě kamennou mísu. Práce ho rozptýlí, dokud nenastane večer. Nalil do mísy část drahocenné mastichy, která od rána bublala nad dřevěným uhlím v koši na oheň. Přidal několik kapek černého oleje ze semínek černuchy a míchal tekutinu, aby nezuhla. Jakmile dosáhl ideální hustoty směsi, opatrně zvedl plá-

těnou roušku z nenápadného kovového kotlíku na kraji pracovního stolu.

Místnost vyplnil pach: ostrý, varovný, zřetelně ženský. Rezá si vzpomněl na svou manželku, živou, kvetoucí a obtěžkanou dítětem, které zemřelo společně s ní. Touto vůní bylo prosynceno ložní prádlo v jejich ložnici, než Rezá nařídil sloužícím, ať ho odnesou a spálí. Na okamžik se ztratil v myšlenkách. Poté se přiměl ke klidu, oddělil od lep-kavé tekutiny, co potřeboval, zvedl to kovovými kleštěmi a bez dlouhých cavyků upustil do chladnoucí mísy laku. Počítáním na kloubech prstů odměřil několik minut, než do ní opět nahlédl. Lak byl čistý a leskl se jako med.

Rezá pečlivě rozložil stránky, které zapsal při poslední návštěvě bytosti. Psal arabsky, nikoli persky, a doufal, že toto bezpečnostní opatření zabráni zneužití jeho práce, pokud by se jí zmocnili nevzdělaní a nezavěšení. Rukopis byl tedy dvojnásobným překladem: nejprve do perštiny z bezhlasého jazyka, jímž bytost hovořila a který Rezovým uším připomínal noční ozvěny dětství, známé z onoho osamělého a děsivého přechodu mezi bděním a snem, předcházejícího spánku. Potom následoval převod z perštiny do arabštiny, řeči Rezova vzdělání, jejíž systematická uspořádanost se vyrovnala nejasnosti jazyka bytosti.

Výsledek byl matoucí. Rezá příběhy podával co možná nejvěrněji, ale cosi se z nich vytrácelo. Když věc mluvila, Rezá se dostával do jakéhosi transu a vnímal, jak se podivuhodné tvary zas a znovu znásobují, dokud nepřipomínaly hory, pobřeží, siluety námrazy na skle. V těchto okamžicích věřil, že se naplnila jeho touha a suma vědění je na dosah. Sotva se však příběhy ocitly na papíře, změnil se. Zdálo se, že postavy – princezna, chůva, ptačí král a všichni ostatní – se mazaně prosmýkají kolem Rezy, jenž se jim pokouší vtisknout lidské vlastnosti.

Rezá namočil štětec z koňských žíní do mísy a začal pokrývat nové stránky tenkou vrstvou laku. Semeno černuchy bránilo zkroucení silného papíru. Další ingredience,

ta, která v učedníkovi vzbuzovala tak neblahé předtuchy, udrží rukopis při životě ještě dlouho po pisatelově smrti a ochrání ho před rozkladem. Jestliže sám Rezá nedokáže odhalit skutečný význam slov bytosti, jednou se to podaří někomu jinému.

Rezá se tak soustředil na práci, že mu uniklo, když slunce minulo dóm paláce a zmizelo za suchými vrcholky pohoří Zagros na dalekém obzoru. Na počínající soumrak ho upozornil až chlad v místnosti. Rezovo srdce začalo tlouci o hrudní kost. Než se ho docela zmocnilo rozechvění, opatrně položil nalakované stránky na zástěnu, aby zaschly. Hned vedle na polici čekal silný svazek jejich společnic na dokončení knihy. Jakmile ji Rezá dopíše, sešije všechny listy hedvábnou nití a sváže je do tuhých desek potažených plátnem.

A co dál?

Hlas se jako vždycky ozval uvnitř jeho mysli. Rezá se napřímil, až mu zalupalo ve ztuhlých kloubech. Zklidnil dech.

„Potom se pustím do studia,“ odpověděl klidně. „Budu číst všechny příběhy pořád dokola, dokud si je nevštípím do paměti a nepochopím jejich moc.“

Věc vypadala pobaveně. Nehlučně se zjevila, tiše se usadila ve vězení z křídly a popela uprostřed místnosti a zírala na Rezu žlutýma očima. Rezá potlačil chvění. Pohled na bytost ho stále naplňoval smíšenými pocity děsu a vítězství. Když ji Rezá poprvé ovládl, málem nevěřil, že tak silného tvora udrží na uzdě pár dobře zvolených slov napsaných na podlahu, slov, která by jeho negramotná hospodyně mohla smést, aniž by utrpěla jakoukoli újmu. Ale bylo to tak – snad to byl důkaz jeho učenosti a Rezá upřímně doufal, že se na tom nic nezmění. Dokázal tu věc spoutat a teď se musela dennodenně vracet, dokud mu neodvypráví všechny příběhy.

Prý se to pustí do studia. Hlas zněl škodolibě. Jenže co tím chce získat? Alfu jawmin je mimo jeho chápání.

Rezá si přitáhl plášť k tělu a narovnal ramena ve snaze vypadat důstojně.

„To tvrdíš ty, jenže tvoje rasa nikdy neproslula zvláštní upřímností.“

Aspoň jsme upřímní sami k sobě a nepřivlastňujeme si, co nám nenáleží. Člověk byl vyhnán ze Zahrady kvůli sněžení jediného kusu ovoce, a ty teď navrhuješ vyvrácení celého stromu, aniž si toho všimnou andělé. Jsi starý blázen a do ucha ti našeptává Svůdce.

„Jsem starý blázen.“ Rezá ztěžka dosedl na pracovní stůl. „Ale teď už to sotva změní. Můžu jít jediné dál. Dokončím práci a pak tě propustím.“

Věc žalostně zavyla a vrhla se proti linii kruhu. Okamžitě se odrazila zpátky od stěny, kterou Rezá vytvořil, avšak neviděl.

Co chceš? zaskučela věc. Proč mě nutíš říkat, co má zůstat skryto? Nejsou to vaše příběhy. Jsou naše.

„Jsou vaše, ale nerozumíte jim,“ odsekl Rezá. „Jedině Adam obdržel opravdový rozum a jen *banú Adam* mají moc nazývat věci pravými jmény. To, čemu vy říkáte ptačí král, laň a jelen, jsou pouze symboly k zahalení skrytého poselství, jako když básník sepíše *ghazal* o bezzubém lvu, aby kritizoval slabého krále. V tvých příbězích je ukryta tajná síla neviditelných.“

Ty příběhy jsou poselstvími samy o sobě, pravila věc s tichým povzdechem. V tom spočívá to tajemství.

„Připíšu každé části každého příběhu číslo,“ pokračoval Rezá bez ohledu na varování. „A tím vytvořím kód, který určí jejich vzájemné měřitelné vztahy. Získám nad nimi moc –“ Odmlčel se. Otevřeným oknem zavál vítr a donesl k němu vůni schnoucího laku. Rezá si opět vzpomněl na manželku.

Něco jsi ztratil, řekla bytost Iství.

„Do toho ti nic není.“

Žádný příběh, kód ani tajemství nedokáže probudit mrtvé.

„Nechci probouzet mrtvé. Jenom chci vědět – chci –“

Věc naslouchala. Bez mrknutí na něj upírala žluté oči. Rezá si vybavil bylinné obklady, odsávací baňky, kadidlo k pročištění vzduchu a tichá slova porodních báb, které se pohybovaly kolem zakrváceného lůžka a zakrývaly si ústa závoji, zatímco on stál opodál, zbytečný a zoufalý.

„Chci mít věci pevně v rukou,“ pronesl nakonec.

Bytost se posadila, objala ne-pažemi pokrčená ne-kolena a hleděla na něj.

Vezmi si pero a papír, vyzvala ho. Povím ti celý příběh. Ale musím tě varovat.

„Před čím?“

Až ho vyslechneš, staneš se někým jiným.

„Nesmysl.“

Bytost se usmála.

Připrav si pero, zopakovala.

První kapitola

Perský záliv Přítomnost

Alif seděl na betonovém parapetu okna svého pokoje a vyhříval se v teplém zářijovém slunci. Světlo se mu lámalo na očních řasách. Když se přes ně podíval, svět se stal podivnou modrobílou mozaikou. Dlouhý nezaostřený pohled mu způsobil ostrou bolest v čele, a tak Alif opět sklopil zrak a vnímal, jak se za víčky prohlubují stíny. U nohy mu ležel tenký pochromovaný chytrý telefon – kradený, ačkoli nebylo jasné, jestli pochází z Číny na východě nebo z Ameriky na západě. Mobily ho nezajímaly. Obstaral mu ho jiný hacker, který prolomil kódování, jímž si jakýsi telekomunikační gigant monopolizoval příslušný patent. Displej ukazoval čtrnáct textových zpráv, kterými Alif v posledních dvou týdnech bombardoval Intisár stálým tempem jedné zprávy denně. Ani na jedinou z nich neodpověděla.

Přimhouřenýma očima zíral na telefon. Kdyby usnul, zavolala by. Na zvonění by zareagoval šklubnutím a určitě by mobil shodil z parapetu dolů na dvorek, takže by musel seběhnout schody a hledat ho mezi jasmínovými keři. Těmto malým potížím by dal přednost před větším problémem: možností, že vůbec nezavolá.

„Zákon entropie,“ řekl telefonu. Příklad se blyštěl ve slunci. Černo-oranžová kočka, která na dvorku odne-paměti lovila brouky, přeběhla po rozpálené zemi a zvedala tlapky vysoko do vzduchu, aby si je ochladila. Když na ni

zavolal, podrážděně mňoukla a zmizela pod jasmínovým keřem.

„Moc vedro pro kočky i pro lidi,“ poznamenal Alif. Zívil a ucítil kovovou chuť. Vzduch byl hustý a olejnatý, jako zplodiny z nějakého obrovského stroje. Spíše vpadal do plic, než aby poskytoval úlevu, a v kombinaci s horkem okamžitě způsoboval paniku. Intisár mu kdysi řekla, že Město nenávidí své obyvatele a snaží se je udusit. Trvala na tom, že Město je ženského rodu a vzpomíná si na dobu, kdy čistější myšlenky přinášely čistší vzduch: na vládu šajcha Abdul-sabúra, který se chrabře snažil odrazit blížící se Evropany, na založení Džam'at al-Bašíra, velké univerzity, a ještě dříve na letní dvory Parí-Náf, Wanajrí, B'as. Město mívalo hezčí jména než to, které nese dnes. Po islamizaci džinským svět-cem, jak se vypráví, se usadilo na křižovatce mezi pozemským světem a Prázdnou čtvrtí, říší ghúlů a *ifritů*, kteří se mohou měnit ve zvířata. Kdyby se pod mešitou Al-Bašíra neskrývalo požehnání v podobě hrobky džinského světce, který slyšel poselství Prorokovo a zaplakal, Město by možná obsadili neviditelní, stejně jako to učinili turisté a naftaři.

Skoro si myslím, že tomu věříš, řekl Alif Intisár.

Samozřejmě že tomu věřím, odpověděla. Ta hrobka existuje. V pátek se do ní můžeš podívat. Turban džinského světce spočívá přímo na ní.

Slunce na západě začalo klesat přes pás pouště za Novou čtvrtí. Alif uložil telefon do kapsy a sklouzl z parapetu zpátky do pokoje. Až se setmí, možná se s ní znovu pokusí spojit. Intisár vždycky upřednostňovala noční setkání. Společnosti nevadí, pokud porušujete pravidla, hlavně když je uznáváte. Sejít se po setmění znamená, že člověk má zdravý rozum. Zjevně si uvědomujete, že jednáte v rozporu se zavedenými obyčejí, a vynakládáte jisté úsilí, abyste se vyhnuli zadržení. Vznešená a znepokojujivá Intisár s černými vlasy a líbezně předoucím hlasem stála za takovou zdrženlivost. Alif chápal její touhu po utajení. Sám se skrýval za svým nickem, jediným písmenem abecedy, už

tak dlouho, že se stal pouhým alifem – rovnou čarou, zdí. Vlastní rodné jméno znělo jeho uším nevýrazně. Skrývání se stalo podstatnějším než to, co má zůstat skryto. Proto chápal Intisářinu potřebu udržovat jejich vztah v tajnosti i dlouho poté, co to jeho samotného už začalo unavovat. Jestliže utajené schůzky rozdmýchávají její lásku, budiž. Mohl ještě hodinu či dvě počkat.

Otevřeným oknem zavanula ostrá vůně *rasamu* a rýže. Sejde dolů do kuchyně a povečeří – od snídaně nejedl. Cestou ke dveřím ho zarazilo klepání z druhé strany zdi, těsně za plakátem Roberta Smithe. Rozladěně se kousl do rtu. Možná by mohl nepozorovaně vyklouznout. Po klepání však následovala přesná série úderů: سطح Slyšela ho slézat z okna. Vzdychl a dvakrát ťukl na zpěvákovo zrnité černobílé koleno.

Dína už čekala na střeše, když tam dorazil. Byla obrácená tváří k moři či spíše směrem k němu, neboť výhled zakrývala změť obytných budov na východě.

„Co chceš?“ zeptal se Alif.

Otočila se, naklonila hlavu a svažila obočí v úzké mezeře nad závojem.

„Vrátit ti tu knihu,“ odpověděla. „Co ti je?“

„Nic.“ Popuzeně mávl rukou. „Tak mi ji dej.“

Dína sáhla pod roucho a vytáhla odřený výtisk *Žlatého kompasu*.

„Nezeptáš se mě, co si o ní myslím?“ zajímala se.

„Je mi to jedno. Angličtina pro tebe byla nejspíš moc těžká.“

„Vůbec ne. Rozuměla jsem každému slovu. Tahle knížka“ – zamávala jí ve vzduchu – „je plná pohanských obrazů. Je nebezpečná.“

„Nemluv hlouposti. Jsou to metafory. Říkal jsem, že ji nepochopíš.“

„Metafory jsou nebezpečné. Když něco nazveš falešným jménem, změníš to, a metafora je jenom líbivé pojmenování falešného jména.“

Alif jí knihu vytrhl z ruky. Ozvalo se šustění látky, když Dína sklopila bradu a její oči zmizely za řasami. Ačkoli její tvář neviděl již skoro deset let, Alif věděl, že sešpulila rty.

„Promiň,“ řekl a přitiskl knihu k hrudi. „Dneska mi není dobře.“

Dína mlčela. Alif se netrpělivě ohlédl přes rameno: viděl část Staré čtvrti, slabě se třpytící na svahu nad okolními sídlišti. Tam někde je Intisár, podobná perle spočívající ve starém měkkýši, jaké *ratásún* hledají na plážích, jež se čtvrti dotýkají. Možná pracuje na diplomce a hrbí se nad knihami o rané islámské literatuře, možná si šla zaplavat do pískovcového bazénu na nádvoří otcovy vily. Snad na něj myslí.

„Nic neprozradím,“ ozvala se Dína.

Alif zamrkal. „O čem nic neprozradíš?“ zeptal se.

„Naše služebná včera na sůku zaslechla hovor mezi sousedy. Říkali, že tvoje matka pořád skrytě vyznává hinduismus. Prý ji viděli kupovat svíčky *púdža* v tom obchodě na Násirově ulici.“

Alif na ni zíral a zatínal zuby. Náhle se otočil, vyrazil po zaprášené střeše kolem satelitních talířů a rostlin v truhlíkách a nezastavil se, ani když na něj Dína zavolala jeho rodným jménem.

* * *

V kuchyni stála matka vedle služebné a obě krájely jarní cibulku. *Šalvar kamíz* jí s výjimkou několika horních obratlů zakrýval celá záda a místo nad nimi se jí lesklo potem.

„Mami.“ Alif jí sáhl na rameno.

„Copak, *makane*?“ Její nůž se ani na okamžik nezastavil.

„Nepotřebuješ něco?“

„Co je to za otázku? Jedl jsi?“

Alif se usadil k malému kuchyňskému stolu a sledoval, jak před něj služebná beze slova klade talíř s jídlem.

„Na střeše jsi mluvil s Dínou?“ zeptala se matka, přičemž smetla cibuli do misky.

„No a?“

„Neměl bys. Rodiče ji chtějí brzy provdat. Dobrým rodičům se nebude zamlouvat, až se doslechnou, že se schází s cizím klukem.“

Alif protáhl obličej. „Kdo je tady cizí? Od dětství bydlíme v jednom domě. Hrávala si v mém pokoji.“

„Když vám bylo pět! Teď je z ní žena.“

„Nejspíš má pořád ten samý velký nos.“

„Nebud' krutý, *makane*. Není to hezké.“

Alif postrkoval jídlo po talíři. „Mohl bych vypadat jako Amr Dijáb, a stejně by to bylo jedno,“ zamumlal.

Matka se otočila a v kulaté tváři měla zachmuřený výraz. „Mluvíš jako malé dítě, vážně. Když si najdeš pořádnou práci a našetríš nějaké peníze, najdou se tisíce pěkných indických děvčat, která by si pokládala za čest –“

„Ale ne arabských děvčat.“

Služebná posměšně zamlaskala.

„Co je na arabských holkách tak zvláštního?“ zajímala se matka. „Naparují se a chodí s očima zmalovanýma jako kabaretní tanečnice, ale bez peněz nejsou nic. Ani krásné, ani chytré, žádná neumí vařit –“

„Já nechci kuchařku!“ Alif odstrčil židli. „Jdu nahoru.“

„Dobře! Talíř si vezmi s sebou.“

Alif popadl talíř, až vidlička s řinčením sklouzla na podlahu. Překročil služku, která se sehnula, aby ji zvedla.

Ve svém pokoji se na sebe zadíval do zrcadla. Přinejmenším v obličejí se indická a arabská krev promísily uspokojivě. Jeho pleť měla rovnoměrný arabský odstín. Oči zdědil po beduínské větvi rodiny a ústa po drávidské a ani brada nevypadala špatně. Ano, je docela pohledný, ale nikdy by se nemohl vydávat za čistokrevného Araba. A Intisár se nemůže spokojit s nikým jiným než s pokračovatelem tisícileté tradice šajchů a emírů.

„Pořádnou práci,“ zopakoval Alif svému obrazu matčina slova. V zrcadle viděl, že displej počítače ožívá. Zamračil se a sledoval, jak na obrazovce nabíhají řádky textu ohledně

sledování IP adresy a uživatelských statistik toho, kdo se pokouší prolomit jeho šifrovací software. „Kdopak to sem strká nos? Tohle se přece nedělá.“ Posadil se ke stolu a zadíval se na plochý displej – skoro nový a bezvadný až na prasklinku, kterou sám spravil, koupený lacinou od Abdulláha z Radia Šajch. Útočnickova IP adresa pocházela ze serveru ve Winnipegu a tohle byl jeho první pokus o průnik do Alifova operačního systému. Takže ze zvědavosti. Po dvouminutovém zkoušení Alifovy obrany to vzdal, avšak ještě předtím spustil Pony Express, trojského koně, kterého Alif ukryl do zdánlivé chyby v šifrování. Jestli má nájezdník všech pět pohromadě, pravděpodobně několikrát denně spouští antimalwarové programy, ale i tak bude Alif nejspíš moci několik hodin sledovat jeho návyky při brouzdání po internetu.

Alif zapnul malý elektrický větrák u svých nohou a nasměroval ho na počítačovou skříň. Procesor se přehříval a minulý týden se skoro roztekla základní deska. Nesměl nic ponechat náhodě. Dokonce i jeden den offline by mohl ohrozit jeho náročnější klienty. Saúdové se již pár let snažili dostat na kobytku Dzahilovi69, pobouření tím, že jeho amatérskou erotickou stránku není možné zablokovat a že má za den víc návštěvníků než kterýkoli jiný web v království. V Turecku OpravdovyMucednik a Umar_Online podněcovali islámskou revoluci z místa, které se úřadům v Ankaře nedařilo odhalit. Alif se neklonil k žádné ideologii a zastával názor, že na jeho ochranu má právo každý, kdo za ni dokáže zaplatit.

Pokud ze spaní kvůli něčemu skřípal zuby, pak to byli cenzori, kteří dusili podnikání, bohubilé i cynické. Polovina světa žila v jejich digitálním oblaku jedniček a nul, který bránil volnému přístupu k informacím. Alif a jeho přátelé četli stížnosti svých zhýčkaných amerických a britských protějšků – aktivistů, kteří v jednom kuse naříkali nad novými zákony v oblasti digitálního sledování – a smáli se. Nevzdělaní monogloti, říkal jim Abdulláh, když měl

náladu používat angličtinu. Netušili, jaké to je, působit v tomto nebo kterémkoli jiném městě, které není řádně opatřeno poštovními směrovacími čísly a vyhláškami o veřejném pořádku. Neměli ponětí, jak vypadá život v místě, jež se pyšní jedním z nejdokonalejších digitálních policejních systémů na světě, ale nemá spolehlivou poštovní službu. V emirátech, kde vládci jezdí ve stříbrných autech a v určitých oblastech schází tekoucí voda. V končinách, kde jsou všechny blogy, chatovací místnosti a fóra sledovány kvůli nezákonným vyjádřením o strádání nebo nespokojenosti.

Jejich den přijde, řekl mu jednou Abdulláh. Na zadním prahu Radia Šajch kouřili dobře napěchovanou vodní dýmku a pozorovali páření dvou divokých koček na hromadě odpadků. Jednoho rána se probudí a uvědomí si, že se jejich civilizace rozplynula, kousek po kousku, dolar po dolaru, stejně jako ta naše. Poznají, jaké to je, prospat nejdůležitější století svých dějin.

To nám nepomůže, podotkl Alif.

Ne, souhlasil Abdulláh, ale rozhodně z toho mám lepší pocit.

Mezitím se zabývali svými místními nočními můrami. Alif se na univerzitě přestával pohoršovat nad mezerami v osnovách informatiky, přednášené stejnými státními zaměstnanci, kteří dohlíželi na digitální krajinu. Co se nedozví od nich, to se naučí sám. Pomůže zaplavit jejich servery erotickými videi nebo na ně pošle Boží bojovníky – podle toho, kdo přijde první. Raději chaos než pozvolné udušení.

Ještě před pěti lety bývali cenzori liknaví a spoléhali se při pátrání po jejich stopách na sociální síť a staromódní detektivní práci. Poté začali disponovat ďábelskými vědomostmi. Na internetu se začalo diskutovat: kdo jim je poskytl? CIA? Spíš to byl Mosad, protože CIA není dost inteligentní na to, aby se rozhodla pro tak rafinovaný prostředek demoralizace digitálního rolnictva. Cenzory nespojovalo jednotné vyznání: v Sýrii náleželi k baasistům,

v Tunisku k sekularistům, v Saúdské Arábii k salafistům. Navzdory různým cílům však používali stejné metody. Najít, odstranit, podrobit.

Ve Městě se nárůst internetového policejního dohledu projevil jako bizarní singularita. Ta se jako mlžný oblak sunula přes rebelantské blogy a fóra, někdy jako chyba v kódu či selhání serveru, jindy jako náhlý pokles konektivity. Alifovi a ostatním gray hatům z Města trvalo pár měsíců, než si uvědomili souvislost mezi těmito zdánlivě obyčejnými událostmi. Mezitím byly – nejspíš vládou – odhaleny a napadeny hostingové účty několika předních nespokojenců, kteří tak ztratili přístup k vlastním webům. Ještě než nadobro opustil digitální ekosystém, pojmenoval první blogger ve Městě, vystupující pod anglickým nickem NewQuarter01, tuto singularitu „Boží pařát“. Stále se diskutovalo o její identitě: byl to program, jedna osoba, mnoho lidí? Někteří prohlašovali, že Boží pařát je sám emír – copak se vždycky neříkalo, že Jeho Výsost školili v oblasti státní bezpečnosti Číňané, autoři Zlatého štítu? Ať byl její původ jakýkoli, Alif si dokázal představit, k jaké katastrofě tato nová vlna regionálního sledování povede. Napadnuté účty byly jen prvním krokem. Později cenzori nevyhnutelně zasáhnou do jejich životů.

Stejně jako všechno ostatní – samotnou civilizaci nevyjímaje – začalo i zatýkání v Egyptě. V týdnech před revolucí se digitální stratosféra změnila ve válečnou zónu. Nejzranitelnější byli bloggeři, kteří využívali otevřené softwarové platformy; Alifa nijak nepřekvapilo, když byli odhaleni a uvězněni. Potom se začali ztrácet ti podnikavější, kteří své stránky šifrovali. Jakmile se násilí přelilo z internetu do ulic a široké třídy kolem náměstí Tahrír se zalily krví, Alif se bez váhání zbavil egyptské klientely. Bylo zřejmé, že káhirský režim obešel jeho schopnost digitálně skrývat tamní disidenty. Alif usoudil, že uříznutím ruky zachrání tělo. Kdyby se jeho jméno dozvěděl nějaký ctižádostivý důstojník státní bezpečnosti, ohrozilo by to řadu bloggerů,

obchodníků s pornografií, islamistů a aktivistů od Palestiny po Pákistán. Samozřejmě se nebál o vlastní kůži, ačkoli měl celý týden žaludek jako na vodě. O jeho kůži pochopitelně nešlo.

Pak jednou na Al-Džazíře uviděl, jak režim ve smrtelných křečích zatýká jeho přátele, které znal pouze pod přezdívkami. Vesměs měli jiné tváře, než si představoval, starší nebo mladší, nápadně bledé, vousaté, rozesmáté. Dokonce mezi nimi byla jedna dívka. Možná panna. Ve vězení ji nejspíš znásilnili.

Uřízni si ruku.

Alifovy prsty klouzaly po klávesnici. „Metafora,“ řekl. Psal anglicky. Dína měla jako obvykle pravdu.

A právě proto Alif neměl radost z úspěchu egyptské revoluce ani z následné vlny povstání. Triumfy neznámých kolegů, kteří ničili jeden vládní systém za druhým, mu jen připomínaly jeho vlastní zbabělost. Město, kdysi jeden tyranský emírát z mnoha, jako by se ocitlo mimo čas: vzpomínka na starý řád, sen, z něhož se obyvatelé ještě neprobudili. Alif a jeho přátelé dál bojovali, útočili na digitální pevnost, kterou Boží pařát vybudoval k ochraně emírovy prohnilé vlády. Jejich úsilí však poznamenala aura selhání. Dějiny se odehrávaly jinde.

Koutkem oka zachytil zelený záblesk: Intisár je online. Alif vydechl a cítil, jak se mu stahují útroby.

Alif: Proč jsi neodpověděla na moje e-maily?

Báb_alDunjá: Nech mě být, prosím

Začaly se mu potit dlaně.

Alif: Urazil jsem tě něčím?

Báb_alDunjá: Ne

Alif: Tak co je?

Báb_alDunjá: Alife, Alife

Alif: Zešílím, řekni mi, co se stalo

Alif: Musím tě vidět

Alif: Prosím

Dlouhou minutu nic nenapsala. Alif se opřel čelem o stůl a čekal, až ho cinknutí upozorní na odpověď.

Báb_alDunjá: Za dvacet minut na našem místě

Alif vyklopýtal ze dveří.

* * *

Taxíkem dojel až na nejvzdálenější místo u zdi Staré čtvrti a pak vystoupil a pokračoval pěšky. Zeď obléhali turisté. Západ slunce zbarvil její průsvitné kameny do zářivě růžové, což se marně snažili zachytit s pomocí mobilních telefonů a digitálních fotoaparátů. Souběžnou ulici obsadili prodavači suvenýrů a čajovny. Alif se protáhl kolem skupiny Japonek ve stejných tričkách. Poblíž někdo páchl pivem. Alif málem popuzeně vykřikl, když mu cestu zastoupil vysoký *desi* průvodce s vlaječkou.

„Podívejte se nalevo, prosím! Před sto lety tato zeď obepínala celé město. Turisté sem tehdy nelétali, ale přijížděli na velbloudech! Představte si cestování přes poušť a pak najednou – moře! A u moře město obklopené křemenem, jako fata morgana. Mysleli si, že je to fata morgana!“

„Promiň, bratře,“ oslovil ho Alif urdsky, „ale já nejsem fata morgana. Nech mě projít.“

Průvodce se na něj zadíval. „Všichni sem přicházíme vydělat si na živobytí,“ řekl a ohrnul spodní ret. „Nestraš platící zákazníci.“

„Já jsem sem nepřišel. Narodil jsem se tu.“

„*Máša'alláh!* Odpusť.“ Rozkročil se. Turisté se instinktivně seskupili za něj jako kuřata za kvočnu. Alif kolem nich nahlédl do ulice. Vlnitá střecha čajovny, v níž bude čekat Intisár, byla skoro na dohled.

„Nikoho nezajímá, jestli se pár vypasených viktoriánů přijelo přes poušť podívat na zeď,“ utrousil. „Jsou dávno mrtví. Máme tady spoustu živých Evropanů na ropných polích TransAtlasu. Vezmi je na prohlídku tam.“

Průvodce se zašklebil. „Jsi blázen, *bháji*,“ odmítl. Uhnul do strany a jednou paží zadržel své svěřence. Alif shledal odvolávání se na třídní pouta účinnějším než poukazování na obchod. Děkovně přitiskl ruku na srdce a pospíchal kolem. Čajovna nebyla ani hezká, ani pozoruhodná. Zdobila ji ušmudlaná akrylová malba slavné siluety Nové čtvrti a její majitel – Malajec, který neuměl arabsky – podával „pravé“ ibiškové nápoje, které před pár desítkami let vyšly z módy. Žádný obyvatel Města by do takového podniku nevstoupil. Právě proto si jej Alif a Intisár vybrali. Když dorazil, Intisár stála v koutě, obrácená zády k místnosti, a prohlížela si zaprášené pohlednice. Alif cítil, jak mu do hlavy proudí krev.

„*As-salámu alajkum*,“ pozdravil. Otočila se a korálky v obrubě jejího závoje tiše zacinkaly. Zadívala se na něj velkýma černýma očima.

„Promiň,“ zašeptala.

Třemi kroky přešel místnost a sevřel její dlaň v rukavici. Malajec diskrétně postával u dřezu v opačném rohu čajovny. Alif zauvažoval, jestli mu Intisár nedala nějaké peníze.

„Proboha,“ vydechl nejistě. „Co se stalo?“

Sklopila zrak k zemi. Alif přešel palcem po saténu na její ruce a cítil, jak se zachvěla. Nejraději by jí strhl závoj a nahlédl do tváře, tajemné za černým krepdešínem. Pořád si pamatoval vůni jejího krku – neuběhlo ještě tolik času. Mít mezi sebou tolik vrstev látky bylo nesnesitelné.

„Nedokázala jsem tomu zabránit,“ oznámila. „Všechno to domluvili beze mě. Snažila jsem se, Alife, přísahám, že jsem zkusila všechno – řekla jsem otci, že chci nejdřív dokončit univerzitu nebo cestovat, ale díval se na mě, jako kdybych se zbláznila. Je to jeho přítel. Odmítnout ho by byla urážka –“

Alif zadržel dech. Chytil ji za zápěstí a bez ohledu na její vlažný odpor jí začal stahovat rukavici. Odhalil bílé prsty: mezi nimi se zablýskl snubní prsten jako kámen upuštěný na nerovnou půdu. Alif se opět nadechl.

„Ne,“ začal. „Ne. To nemůžeš. To nemůže. Odjedeme – pojedeme do Turecka. Tam ke svatbě nepotřebuješ otcův souhlas. Intisár –“

Vrtěla hlavou. „Otec by přišel na to, jak tě zničit.“

Alif ke své hrůze zjistil, že mu do očí vhrkly slzy. „Nemůžeš si vzít toho *čode*,“ zachraptěl. „Přinejmenším v očích Božích jsi moje manželka.“

Intisár se zasmála. „Podepsali jsme papír, který sis sám vytiskl,“ připomněla. „Byla to hloupost. Žádný stát ho neuzná.“

„*Šujúh* ano. Náboženství ano!“

Malajec se zavrtěl a ohlédl se přes rameno. Intisár beze slova postrčila Alifa do zadní místnosti a zavřela dveře.

„Nekřič,“ zašeptala. „Vyvoláš skandál.“

„Tohle je skandál.“

„Nebud' tak teatrální.“

„Nech si to.“ Alif ohrnul ret. „Kolik tomu Malajci platíš? Je moc ochotný.“

„Nech toho.“ Intisár si zdvihla závoj. „Nechci se s tebou hádat.“ Na bradě se jí zachytil pramen vlasů; Alif jej odsunul stranou a sklonil se, aby ji políbil. Cítil chuť rtů, zubů, jazyka; pak ustoupila.

„Na tohle je moc pozdě,“ zamumlala.

„Ne, není. Ochráním tě. Pojď se mnou a já tě ochráním.“

Jeden plný ret se zachvěl. „Jsi jako malý kluk,“ namítla Intisár. „Tohle není hra. Někdo by mohl přijít k úhoně.“

Alif udeřil pěstí do zdi a Intisár vyjekla. Chvíli na sebe hleděli. Malajec začal bušit z druhé strany na dveře.

„Řekni mi, jak se jmenuje,“ dožadoval se Alif.

„Ne.“

„Do prdele! Jak se jmenuje?“

Intisár zbledla. „Abbás,“ odpověděla. „Abbás al-Šaháb.“

„Abbás Meteor? Co je to za pitomé jméno? Zabiju ho – probodnu ho mečem z jeho vlastních kostí –“

„Nemluv jako postava z komiksu. Nevíš, co říkáš.“ Prosmýkla se kolem něj a otevřela dveře. Malajec spustil pokřik v jakémisi nesrozumitelném nářečí. Alif si ho nevyšimal a prošel do čajovny za Intisár. Plakala.

„Jdi domů, Alife,“ pronesla rozechvěle a zahalila si obličej závojem. „Zařid', abych už nikdy neviděla tvoje jméno. Prosím, Bože, prosím – nevydržím to.“

Alif se zachytil nohou mezi stolkem a židlí a zakolísal. Intisár zmizela v soumraku, černé znamení ve slábnoucím světle.

Druhá kapitola

Vzadu ve skříni ležela krabice. Byla schovaná pod hromadou zimního oblečení, které tam na jaře uklidila služka, přičemž svetry a vlněné kalhoty proložila vrstvami hedvábného papíru. Alif ji vytáhl a přemístil na postel. Hrdlo se mu stáhlo; vyčkával. Nemohl plakat; seběhly by se ženy a vyptávaly by se. Obrnil se. Jakmile si byl sám sebou jistý, zvedl víko: uvnitř se nacházelo složené bavlněné prostěradlo. Částečně ho rozprostřel a spatřil drobnou skvrnu, nyní spíš hnědou než červenou, tvarem trochu připomínající indický subkontinent.

Skvrna se na prostěradle objevila v týdnu, kdy Alifova matka doprovázela otce na jedné z mnoha obchodních cest. Alif přemlouval služebnou, aby během nepřítomnosti rodičů zajela navštívit své příbuzné v nedalekém emirátu, a tvrdil, že se o sebe dokáže postarat sám. Příliš mu nevěřila, ale nechala se snadno přesvědčit. Alif dal Intisár klíče od přední brány a řekl jí, ať si oblékne své nejobyčejnější šaty; kdyby si jí všimli sousedé, pokládali by ji za Dínu. Když prvního večera dorazila, Alif jí beze slova zdvihl závoj a ohromeně hleděl na tvář, kterou si celé měsíce jen představoval. Okamžitě zapomněl na obrazy založené na libanonských popových hvězdách a egyptských herečkách. Nemohla mít jiný obličej než právě tento, s nestálým dolíčkem v bradě, trochu velkými ústy, nádherným obočím. Předpokládal, že bude krásná – mluvila jako krásná žena. Nic ho však nepřipravilo na sílu jejího půvabu.

„Na co myslíš?“ zašeptala.

„Nedokážu myslet,“ odpověděl a zasmál se.

S rozpačitými úsměvy podepsali standardní svatební smlouvu, kterou Alif našel na webové stránce pro muže z oblasti Perského zálivu, toužící po očistění od hříchů, jež hodlali spáchat někde jinde. Ačkoli ho tento papír poněkud uklidnil, Alifovi trvalo tři večery, než našel kuráž odkrýt něco jiného než její tvář. Oba si počínali nemotorně. Alifa mátlo její tělo a ji zase to jeho fascinovalo a děsilo zároveň. Vedeni instinktem vytvořili onu skvrnu. Krev byla Intisářina, avšak Alif se nemohl zbavit pocitu, že je v ní i cosi z něj, neviditelné znamení nevědomosti. Posléze jí pořád dokola opakoval, že ji miluje, a ona ho požádala, ať toho nechá, vylekána mocí, která jí nyní náležela.

Alif se sklonil a přehraboval se v zásuvce komody. Jejich smlouva ležela v neoznačené složce skoro vzadu, pečlivě ukrytá mezi tuhými obálkami. Vytáhl jedinou potištenou stránku, přešel po ní prsty a ucítil podpis, který Intisár vytlačila propisovací tužkou do papíru. Jeho vlastní rukopis působil školácky. Smála se jeho skutečnému jménu, tak obyčejnému a postrádajícímu úsečnost nicku, jímž ho jedině oslovovala. Nicku, který šeptala v bledé zrnité záři pouliční lampy, osvětlující pokoj, když leželi vedle sebe a polohlasným hovorem ukrajovali prázdné hodiny před rozedněním.

Alif uložil složku zpátky a zavřel zásuvku.

Poznal Intisár o několik měsíců dříve na diskuzním fóru, kde mládenci jako on zpoza chytrých přezdívek dštili oheň na emíra a jeho vládu. Intisár se mezi ně vloudila jako inteligentní oponent, někdy emíra obhajovala a jindy přidávala další úrovně složitosti jejich kritiky. Vyznačovala se natolik hlubokými znalostmi a bezchybnou arabštinou, že brzy nebylo pochyb o jejím původu. Alif odjakživa věřil, že aristokraté se internetu vyhýbají, neboť – správně – předpokládají, že je plný lůzy a sociální náказы. Intisár ho zaujala. Začal jí e-mailem posílat citáty o svobodě od Ata-

türka a Johna Adamse; ona odpovídala Platónem. Alif byl okouzlen. Poslal jí peníze na druhý mobilní telefon, aby si mohli povídat bez rizika, že na to přijde její rodina, a několik týdnů spolu hovořili každou noc, často celé hodiny.

Když se dohodli, že se setkají, a to právě v čajovně, kde ho teď zdrtila, Alif téměř ztratil hlavu. Od základní školy nebyl o samotě s žádnou dívkou kromě Díny. Pak Intisár poprvé spatřil a záviděl jí anonymitu závoje; nevěděl ani, jestli se jí třesou ruce jako jemu, zda zrudla v obličejí a jestli se jí také podlamují kolena. Měla nad ním převahu. Mohla ho pozorovat, zhodnotit jeho vzhled a zálibu ve výhradně černém oblečení a rozhodnout, jestli jí vadí nebo ne. Zato jemu nezbyvalo než se zamilovat do obličejí, který nikdy neviděl.

Alif zvedl poskvrněné prostěradlo a přičichl k němu. Bylo cítit naftalínovými kuličkami a dávno už z něj vyprchaly poslední stopy Intisářina parfému nebo dráždivé jemné vůně jejich propletených údů. Překvapilo ho vědomí, že ji před rokem ještě neznal a za další rok mu možná bude připadat, jakoby se nikdy neviděli. Vztek z Malajcovy čajovny rychle přecházel ve zděšení. Jak dlouho tuhle jejich formální schůzku plánovala? Kterého dne bylo smlouveno zasnoubení, zatímco on nevědomky seděl u počítače? Už se jí ten vetřelec dotkl? Tohle na něj bylo příliš. Alif se s nářkem zhroutil na prostěradlo a ve spáncích mu pulzovala krev.

Kdosi naléhavě zaklepal na dveře jeho pokoje. Než Alif stačil odpovědět, do místnosti vpadla jeho matka a vlající konec šátku si tiskla k hrudi.

„Dobrotivý Bože, *makane*, ten příšerný zvuk vydáváš ty? Co se stalo?“

Alif nacpal bavlněné prostěradlo zpátky do krabice. „Nic mi není,“ pronesl nepřesvědčivě. „Jenom mě bolí v boku.“

„Chceš paracetamol? Nebo sodovku?“

„Ne, nic – nic.“ Pokusil se o nenucený výraz.

„Dobře.“ Matka si ho ještě jednou prohlédla, sešpulila rty a obrátila se k odchodu. Alif se narovnal a několikrát

se zhluboka nadechl. Opět prostěradlo vytáhl, pečlivě ho složil a schoval skvrnu v nejhlubších záhybech. Pak ve stole našel blok papírů a naškrábal vzkaz:

Tohle je tvoje. Možná to budeš potřebovat.

Nepodepsal se. Uložil prostěradlo i se vzkazem do krabice, zaklapl víko a zabalil ji do nedělního vydání *Al-Chalídže*, které našel v knihovně. Potom poklepal na stěnu: سطح

* * *

Díne trvalo deset minut, než dorazila na střechu. Alif položil krabici vedle sebe a zamával tkaničkami na botách na černo-oranžovou kočku, která se jakýmsi zázrakem vynořila mezi truhlíky, aniž by vystoupala po schodech. Zvedl boty do vzduchu, díval se, jak kočka sleduje špinavé tkaničky, a cítil iracionální podráždění Díninou pomalou reakcí. Když se objevila ve dveřích schodišťové šachty, měl bojovnou náladu.

„Dej si na ni pozor,“ upozornila ho Dína a sehnula se, aby pozdravila kočku. „Všechny kočky jsou napůl džinové, ale tahle je podle mě ze tří čtvrtin.“

„Kde jsi byla?“ zeptal se a zasunul krabici do podpaždí.

Odfrkla. „Modlila jsem se *maghrib*.“

„Bůh je veliký. Potřebuju laskavost.“

Dína došla na okraj střechy a poklekla, aby smetla prach z listů trpasličího banánovníku, který balancoval v hliněném květináči. Kočka se vydala za ní a s předemím se jí přitiskla k noze.

„Byl jsi ke mně zlý,“ opáčila Dína, aniž na něj pohlédla. „Jenom jsem si chtěla popovídat o té tvé knížce.“

Alif k ní přistoupil. „Promiň,“ omluvil se. „Jsem osel. Odpuť. Potřebuju něco důležitého a nemůžu o to požádat nikoho jiného. Prosím, Díno – kdybych měl sestru, poprosil bych ji, ale ty jsi –“

„Máš sestru. Tančila jsem na její svatbě.“

Alif se zasmál. „Nevlastní sestru. Viděl jsem ji čtyřikrát v životě. Víš, že mě tátova druhá rodina nenávidí. A pro Fátimu jsem jenom malý tmavý *abd*, ne bratr.“

Dína nasadila přívětivější výraz. „Neměla jsem o ní začínat. Kéž jim Bůh odpustí hříchy, kterých se dopustili na tobě a tvé matce.“

„Hříchy,“ utrousil Alif, zatímco ometal list banánovníku. Do vzduchu se vznesl oblak prachu. „Nedávno jsi o mé matce řekla, že je hinduistka.“

Dína zalapala po dechu a zakryla si obličej rukama. „Zapomněla jsem! Byla jsem rozčilená –“

„To není nutné. Jsi neposkvrněná svatá. Netrap se.“

Opřela se dlaní o zem u jeho kolena. „Víš, že moje rodina o jejím obrácení na víru nikdy nepochybovala,“ připomněla. „Máme ji rádi. Je jako moje teta.“

„Máš tetu. Ochutnal jsem její *katájif*.“

Dína zamlaskala. „Pokaždé moje slova překroutíš.“ Posadila se na paty a pažemi objala kolena. Nevypadala jako žena, ale jako její rozmazané a pomačkané vyobrazení. Alif si vzpomněl, jak ve dvanácti letech oznámila, že si hodlá zakrýt obličej. Nářek její matky a otcův rozhněvaný křik snadno pronikly stěnou oddělující byty. U dívek z bohatých rodin ze Staré čtvrti, jako byla Intisár, byl závoj něco jiného; její hedvábný zámotek s korálky symbolizoval společenskou třídu, nikoli náboženství. Dína však byla dovezená pracovní síla – obyčejná holka z Alexandrie, od níž se očekává, že se s nezahalenou tváří stane špatně placenou dekorací něčí kanceláře nebo mateřské školy, případně bude diskretně k dispozici tomu, od koho pobírá mzdu. Prohlásit se za posvěcenou ne penězi, ale Bohem bylo v jejím případě poněkud okázalé. Alif i jako uhrovitý čtrnáctiletý výrostek chápal, co její rodiče tak rozčílilo. Světice nepřináší zisk.

„Co je to za laskavost?“ zeptala se Dína po chvíli.

Alif jí ukázal krabici. „Potřebuju, abys to odnesla do jedné vily ve Staré čtvrti a dala to holce, která tam bydlí.“ Jakmi-

le je pronesl, hned svých slov trochu zalitoval. Až Intisár uvidí, koho k ní poslal, znechutí ji to. Možná to tak chtěl: poslední slovo, závěrečný výjev vulgárnější a melodramatičtější než její scéna v čajovně. Připomene jí, čím jeden pro druhého byli, a potrestá ji za to.

„Ve Staré čtvrti? Koho znáš ve Staré čtvrti? Žije tam samá aristokracie.“

„Jmenuje se Intisár. Nezáleží na tom, jak jsem ji poznal. Ulice Malika Farúka sedmnáct, naproti malému *majdánu* s dlážděnou fontánou uprostřed. Je důležité, abys to odevzdala právě jí – ne nějaké služce nebo bratrovi. Rozumíš?“

Dína uchopila krabici a prohlížela si ji. „Nikdy jsem tu Intisár neviděla,“ poznamenala. „Nepřevezme ode mě nějakou divnou krabici bez vysvětlení. Mohla by v ní být bomba.“

Alifovi zacukalo v obličejí. Něco na tom bylo. „Intisár ví, kdo jsi,“ odvětil.

Dína se na něj zpod tmavých řas zadívala. „Poslední dobou se chováš dost divně. Nechci, aby ses o mě bavil s děvčaty s módními jmény ze Staré čtvrti.“

„S tím si nelam hlavu. Až to doručíš, už se o ní nikdy nezmíníme.“

Dína vstala, oklepala si z oblečení prach a zastrčila si krabici pod paži. „Udělám to. Ale jestli mě žádáš, abych nevědomky spáchala hřích, padne na tvou hlavu.“

Alif se hořce usmál. „Moji hlavu už hříchy obtěžkaly. Takováhle drobnost nezpůsobí žádný rozdíl.“

Dínino obočí rozdělila vráska. „Jestli je to pravda, pomodlím se za tebe *du'á*,“ slíbila.

„Mockrát děkuju.“

Alif se díval, jak přes ztemnělou střechu odchází ke schoďišti. Jakmile její kroky utichly, sklonil čelo k okraji květináče s banánovníkem a zavzlykal.

* * *

Nazítří Alif nevycházel z domu. Vzal si laptop na střechu, meditoval nad blikajícím kurzorem na prázdné stránce programovacího editoru Komodo a téměř nevnímal služku, která se několikrát objevila u šňůry na prádlo a dala vyvětrat koberce. Po betonové balustrádě kolem střechy se přiblížila kočka. Zastavila se, zadívala se na Alifa a v jejích žlutých očích bylo cosi jako lítost. Pozdě odpoledne přišly Dína a její matka loupat hrách. Jakmile ho spatřily – bosého a s obličejem zalitým namodralou září počítače –, ustoupily do opačného kouta a něco si šeptaly.

Alif si jich nevšímal a soustředil se na nadcházející večer. Pozoroval, jak se slunce potápí do pouště. Město vstupovalo do své nejsvatější hodiny a chvělo se v oparu prachu a kouře. Mezi nepravidelnými řadami rodinných domů a činžáků Alif rozeznal zlomek zdi kolem Staré čtvrti. V posledních slunečních paprscích měla překvapivý odstín: ne růžový, jak jej zjednodušeně popisovali, ale lososově zlatavý jako svatební závoj z tradičního džajpurského hedvábí. Z mešity Al-Bašira uprostřed Staré čtvrti se ozvalo volání k večerní modlitbě. Vzápětí následovaly výzvy stovky dalších muezzinů, každá ještě monotónnější než ta předešlá, z mešit v neuspořádaných čtvrtích za Zdí. Alif vyslechl jen první dokonalý baryton, než si nasadil sluchátka. Hlas hlavního muezzina mu zněl jako výčitka, že prahne po něčem, co mu nepatří.

Když se docela setmělo, Alif se odebral dovnitř. Umyl se, oholil a převzal od služebné talíř ryb na kari. Snědl je a vyšel na ulici. Zastavil se na rohu, zauvažoval, že si vezme taxi, ale pak si to rozmyslel – v tak příjemném večeru půjde pěšky. Přes ulici ho vlašně pozdravil paňdžábský soused. Čtvrť Baqara, pojmenovanou podle dobytčího trhu, který se zde kdysi nacházel, obsadili zahraniční pracovníci z Indie, Bangladéše, Filipín a menších arabských zemí v severní Africe. *El'abíd*. Patřila ke zhruba desíctce městských obvodů, které nikomu nepatřily a rozprostíraly se mezi Starou a Novou čtvrtí jako ruce prosící o almužnu.

Rozsvěcovaly se vývěsní štíty pekařství a lékáren v půltuctu jazyků. Alif kolem nich rychle procházel. Odbočil do vedlejší ulice, ve které byl cítit ozon; z klimatizací nad jeho hlavou odkapával freon. Na konci uličky zaklepal na nenápadné dveře v přízemí obytné budovy. Uslyšel kroky. V kukátku se objevilo oko.

„Kdo je to?“ zajímal se hlas stížený pubertou.

„Je Abdulláh doma?“ zeptal se Alif.

Dveře se pootevřely a objevil se v nich nos a chmýří knírku.

„To je Alif,“ ozval se další hlas v domě. „Můžeš ho pustit dál.“

Dveře se otevřely. Alif prošel kolem podezřívavého mládence do velké místnosti plné krabic s počítačovými součástkami. Uprostřed stál pracovní stůl zavalený základními deskami, optickými mechanikami a drobnými průsvitnými mikroprocesory, stále ještě prototypy. Abdulláh se skláněl nad volným koncem stolu, v jedné ruce držel laserové pero a pracoval na desce s tištěnými spoji.

„Co tě přivádí do Radia Šajch?“ otázal se, aniž vzhlédl. „Pár týdnů ses tady neukázal. Už jsem si myslel, že tě dostihl Boží pařát.“

„Bůh to nedopustil,“ opáčil Alif automaticky.

„Bůh je nejlepší. Tak jak se máš?“

„Na hovno.“

Abdulláh zvedl obličej s králičími zuby a širokýma očima. „Pros za odpuštění, bratře. Když mi naposledy někdo odpověděl jinak než ‚chvála Bohu‘, rozpadal se mu pták. Syfilis. Doufám, že máš stejně dobrý důvod.“

Alif se posadil na podlahu. „Doufám, že mi poradíš,“ řekl.

„O tom pochybuju. Ale pokračuj.“

„Potřebuju někomu zabránit, aby mě dokázal najít online.“

Abdulláh odfrkl. „No tak. V tomhle se vyznáš nejlíp ty. Zablokuj všechna jeho uživatelská jména, filtruj jeho IP adresu, aby se nedostal na tvoje webové stránky –“ Alif však již kroutil hlavou.

„Ne. Nejde mi o IP adresu, uživatelské jméno – o digitální identitu. Myslím člověka.“

Abdulláh odložil laserové pero na stůl.

„Nejradši bych ti řekl, že to není možné,“ začal zvolna. „Chceš naučit nějaký program rozpoznat konkrétního člověka bez ohledu na to, ze kterého počítače, e-mailové adresy nebo účtu se přihlašuje.“

„Ano, přesně tohle chci.“ Alifovi zajiskřilo v očích. „A je to žena.“

„Ženská! Ženská! Tak proto se má na hovno.“ Abdulláh se zasmál. „Bratr Alif má potíže s děvčetem! Nešťastný poustevníku – vím, že nikdy nevycházíš z domu. Jak se ti to podařilo?“

Alif cítil, jak mu rudne obličej. „Sklapni,“ pronesl roztrěseně, „nebo přísahám, že ti ty hlodavčí zuby vrazím do krku.“

Abdulláh nasadil zděšený výraz. „Dobře, dobře. Je to vážná věc. Chápu,“ zamumlal. Když Alif neodpověděl, rozpačitě poposedl na lavici. „Radžabe!“ zavolal na mladíka skrytého v koutě. „Buď hodný *čajvála* a přines nám čaj.“

„Tvoje matka je *čajvála*,“ opáčil mládenec a vyklouzl ze dveří. Jakmile cvakla západka, Abdulláh se obrátil zpátky k Alifovi.

„Tak zkusíme na něco přijít,“ řekl. „Teoreticky má každý vlastní styl psaní na klávesnici – počet úhozů za minutu, prodlevy mezi úhozy a tak podobně. Správně naprogramovaný keylogger by tenhle styl možná dokázal odhalit s přijatelnou mírou chyby.“

Alif se nad tím dlouze zamyslel. „Snad ano,“ připustil nakonec. „Ale potřeboval bys obrovský objem vstupních dat, než bys ten styl mohl odhalit.“

„Možná ano, možná ne. Závisí to na výjimečnosti konkrétního stylu. Tímhle se nikdy nikdo nezabýval.“

„Co zajít ještě dál?“ zauvažoval Alif, vstal a začal přecházet po místnosti. „Propojit styl psaní s gramatikou, syntaxí, pravopisem –“

„A procentuálním zastoupením jazyků. Od angličtiny po urdštinu, hindštinu, malajštinu a tak dále. Dalo by to spoustu práce, Alife. Dokonce i tobě.“

Ponořili se do hloubavého ticha. Vrátil se mladík s kouřícími sklenicemi čaje na kovovém podnosu. Alif jednu vzal, otáčel ji mezi dlaněmi a užíval si tepla.

„Kdyby to fungovalo...“ začal polohlasně.

„Kdyby to fungovalo a dostalo se to ven, nadbíhaly by ti všechny tajné služby na světě.“

Alif se otrásl.

„Třeba to nestojí za řeč, bratře,“ nadhodil Abdulláh, vysunul dlouhé nohy zpod lavice a postavil se. „Koneckonců, je to jenom *holka*.“

Alif se zadíval do víru tmavých lístků a nerozpuštěného cukru ve své sklenici. V očích měl zasněný pohled. „Není to žádná obyčejná *holka*,“ namítl. „Je to královna filozofů, sultánka...“

Abdulláh otráveně zavrtil hlavou. „Nenapadlo by mě, že se tohohle dožiju. Podívej se na sebe, vždyť skoro kňouráš.“

„Ty tomu nerozumíš.“

„Ale rozumím.“ Abdulláh zvedl obočí. „Máš něco, co my ostatní dovezení rafíkové nemáme: vznešený cíl. Nezapomínej na něj kvůli rozmarům svého penisu.“

„Nestojím o vznešený cíl. Chci být šťastný.“

„A myslíš, že budeš šťastný se ženskou? Chlapče, podívej se do zrcadla. Ta žena tě srazila na kolena.“

Alif zašel k hromadě krabic u stěny. „Kolik za tohle chceš?“ zeptal se a zvedl externí harddisk. „Hodilo by se mi místo pro data navíc.“

Abdulláh vzdychl. „Vezmi si ho. Provážeje tě Bůh.“

* * *

Doma ve svém pokoji Alif vytáhl ze zásuvky stolu balíček hřebíčkových cigaret. Než si zapálil, otevřel okno a přel se o parapet, takže kouř v hustých oblacích odplýval

do nočního vzduchu. Jasmíny dole na dvoře pokryla rosa a jejich vůně se promísila s kořeněným aroma hřebíčku a tlačila se do okna. Alif se zhluboka nadechl. V dětství si myslel, že z okna vidí moře, třpytící se za bludištěm domů odraženým světlem. Nyní věděl, že světla netančí na hladině, ale ve smogu, a přece ho ten pohled uklidňoval. Když se jasmínové keře zachvěly, podíval se dolů: přes dvůr tiše kráčela černo-oranžová kočka. Zavolal na ni. Vzhledla k němu, zamrkala očima jako talířky a tiše mňoukla. Alif natáhl ruku. Kočka snadno vyskočila na parapet, začala příst a otřela se mu tváří o dlaň.

„Hodná malá *ot'ajt*,“ řekl Alif, přičemž použil egyptskou zdobnělinu, kterou ho kdysi dávno naučila Dína. „Pěkná *ot'ajt*.“ Odhodil nedopalek z okna, obrátil se a otřel si ruce do džínsů. Kočka zůstala na parapetu a složila nohy pod tělo. Pozorovala ho přimhouřenýma očima.

„Můžeš tam zůstat,“ dovolil jí Alif, zatímco usedal ke stolu, „ale dovnitř nechoď. Služka je *šáfi'i* a kočičí chlupy jsou pro ni rituálně nečisté.“

Kočka chápavě mrkla. Alif přešel jedním prstem po bezdrátovém touchpadu vedle počítače a viděl, jak se displej probírá k životu. V doručené poště měl zprávy: potvrzení o převodu dvou set dirhamů od klienta, představení syrského aktivisty, který projevil zájem o jeho služby. Jeden ruský *gray hat*, s nímž hrál Alif šachy, zaútočil na jeho zbývajícího střelce. Po zablokování Rusova postupu pěšcem Alif otevřel složku nového projektu. Na chvíli se zamyslel.

„Intisár,“ řekl kočce. „Rástini. Sár inti.“

Kočka otevřela a zavřela jedno oko.

„*Tin sari*,“ pronesl Alif anglicky a napsal slova na klávesnici. „Ano, to je ono. *Cínové sári*. Přemýšlel jsem ve špatném jazyce. Cínový závoj pro svéhlavou princeznu.“

Větší část večera věnoval úpravám svého stávajícího keyloggeru s pomocí sady generických algoritmů, které bude lze použít – jak doufal – k identifikaci základních prvků vzorců psaní na klávesnici. Vstal jen proto, aby se proplížil

do kuchyně pro *kanaku* turecké kávy a tobolek kardamomu, které nadrtil lžičkou na žulové pracovní desce linky. Než se vrátil do pokoje, kočka z parapetu zmizela.

„Všechny utečou,“ poznamenal. „Dokonce i kočky.“

Z rozbalovací nabídky vybral Intisářin počítač. Když na něm poprvé pracoval, umožnil si vzdálený přístup a nastavil svůj upravený hypervizor „Hollywood“ na sledování jejích uživatelských statistik. Nepřišla na to. Jednou za čas se porozhlédl po jejím počítači, vymazal malware, který unikl jejímu komerčnímu antiviru, spustil defragmentační programy a odstranil dočasné soubory – zkrátka provedl věci, na které obyčejný smrtelník buď zapomíná, nebo se je nikdy pořádně nenaučí. Kdykoli došlo v zemi některého jeho klienta ke zpřísnění dozoru nad internetem, Alif zpravidla několik dnů nespal ani nemluvil; v takových obdobích mu Intisár vyčítala, že ji zanedbává. Třebaže ho to mrzelo, nikdy jí nepověděl o drobnostech, které pro ni dělá. Neměla tušení, že její rozepsaná diplomová práce je bezpečně uložena za jedním jeho firewallem, kde přechká cokoli s výjimkou konce světa. Podobná gesta podle něj měla smysl, avšak nevychloubal se jimi.

Vloudil se do jejího počítače a vytvořil uzel pro Cínové sáří v1.0, čímž jej propojil s botnetem v počítači jednoho z klientů. Botnet vzdáleně zpracuje příchozí data a odešle Alifovi výsledky přes Hollywood. Alifa na okamžik postihl pocit viny, že bez dovolení využívá cizí počítač, navíc za tak sobeckých důvodů. Většina klientů si však ani nevšimne programu běžícího diskrétně na pozadí, zatímco oni pracují, a ti, kteří si všimnou, znají Alifa dost dlouho na to, aby se zbytečně nevyptávali. Jakmile Cínové sáří začne přenášet data, Alif začne zpřesňovat algoritmy, odstraňovat chyby a přidávat parametry. Vyžádá si to čas a trpělivost, ale pokud měl Abdulláh pravdu, výsledkem bude Intisářin digitální portrét. Alif bude moci Hollywoodu nařídít, aby filtroval všechny internetové uživatele, kteří odpovídají jejím specifikacím, a učinit je pro sebe

navzájem neviditelnými. Vyhoví její žádosti: Intisár už ho nikdy nespátří.

„Hidžáb,“ pronesl Alif tiše. „Věším mezi nás závěs. Dína by řekla, že se nehodí, abychom se na sebe dívali.“ Tohle by řekla Dína, ale ne on – jeho pohnutky byly natolik směšné, že by o nich nedokázal hovořit. Tím, že se před ní úplně skryje, jí zabrání v návratu, pokud by o něj usilovala, čímž si ušetří zklamání z toho, že se Intisár o takový návrat nikdy nepokusí.

Alif zamrkal, když se na okraji jeho zorného pole roztančily zářivé body – příliš dlouho zíral do počítače. Bolela ho hlava. Barva oblohy venku se měnila; brzy se ozvou výzvy muezzinů k modlitbě za úsvitu. Alif zhasl monitor a odstrčil se od stolu. Oblečený se natáhl na postel, přemožen náhlým náparem únavy.

Třetí kapitola

Následujícího rána ho probudila hudba, která se jako doprovod videoklipu linula z reproduktorů připojených k jeho plochému monitoru. Když otevřel oči, spatřil nejprve zadek nejnovější libanonské popové hvězdičky, Daniji, Raniji nebo Haniji, která se převalovala v posteli zasypané růžemi a otvírala ústa do strojově upraveného zpěvu o tom, jak nesmírně broskve touží po banánu. Alif se zatahal za pás spodků. Vzápětí někdo zaklepal na dveře a on se k nim shrbeně vydal a otevřel je jen tak, aby od služky mohl převzít táč se snídaní.

Najedl se u stolu. Skrz podlahu slyšel, jak matka přechází po kuchyni v přízemí, vytahuje ze skříněk pánve a začíná připravovat druhé jídlo dne, aniž stačila strávit to první. Alif přimhouřil oči a pokoušel se spočítat, kolik týdnů uplynulo od otcovy poslední návštěvy. Nemohl si vzpomenout. Jako dítě dychtivě očekával, kdy matka položí ke vchodovým dveřím tátovy kožené pantofle, které byly předzvěstí jeho dlouhých pobytů. Tenkrát se u nich objevoval častěji. Když nyní zavítal do Města, telefonoval z přepychového bytu v Nové čtvrti, kde bydlela jeho první žena a který několikrát nazval „domovem“. Před lety, v době, kdy mu na tom ještě záleželo, se ho Alif zeptal, proč tento malý dvojpodlažní byt ve čtvrti Baqara rovněž nepovažuje za „domov“. Následovala nespokojená odmlka. Je to *váš* domov, odpověděl otec diplomaticky.

Sotva Alif dojedl snídani a dopil čaj, znovu si lehl na postel a upadl do letargie. Přes stěnu zaslechl, jak Dína telefonuje a její hlas stoupá a klesá po známé stupnici. Položil dlaň na oprýskanou omítku pod plakátem Roberta Smithe. Také Dína byla jedináček – jediný přežívající důsledek série falešných nadějí: potratů, o nichž Alifova matka vyprávěla jeho otci v době, kdy po něm ještě chtěla další dítě. Avšak Alif se podobně jako Dína dalšího sourozence nedočkal – otec již měl Fátimu, Hazíma a Ahmada, bledé potomky první manželky, a kvůli rodině a peněžence si nemohl dovolit další přítěž. Alif uvažoval, jestli je Dína pro matku stejnou výčitkou jako on pro tu svou – jedinou připomínkou prázdnoty promarněných let.

* * *

První verze Cínového sárí mu neprozradila nic podstatného. Intisár soustavně psala e-maily v arabštině a chatové zprávy a mikroblogy v angličtině, jenomže to platilo prakticky o každém člověku ve Městě. Rychlost úhozů příliš kolísala, než aby se dala sledovat. Intisár nejspíš seděla dlouhé minuty nad některými e-maily, zatímco jiné jen zběžně prolétla, v závislosti na naléhavosti a povaze sdělení. Celé týdny bylo těžké ji vůbec zaznamenat, což dokazovalo, jak si hořce uvědomoval, že Intisár je z jemnější látky, než jeho programovací jazyky dokážou zachytit.

Zatímco přicházela data, Alif si ji představoval, jak sedí u stolu, černé vlasy ledabyly stažené do drdolu, na sobě jen tričko a tepláky, a píše e-maily přátelům nebo pracuje na diplomce. Dělal na ní celou dobu, co se znali, a jistě dokončí univerzitu Al-Bašíra s nejvyšším možným vyznamenáním. Jako vzdělaná žena z dobré rodiny bude dokonalou manželkou pro muže, jehož jméno Alif nenáviděl s intenzitou, která ho až děsila.

Bez ní jeho život ztratil cíl. Alif se stýkal s neuspokojivým okruhem žen v domě a mužů mimo něj; klábosil s matkou

a služkou a poslouchal sprosté vtipy Abdulláha a jeho přátel a všechno mu to připadalo bezvýznamné vedle vzpomínky na Intisářin vysoký a měkký hlas, když objevoval nová zákoutí jejího těla. Práci vnímal jako trapnou připomínku své nečisté krve, nechtěnosti, své nevhodnosti pro náročnější či prestižnější povolání. S nepřítomnou výkonností prováděl diagnostiku a záplatoval firewally a uvažoval, zda ten jeho otupující zármutek bude trvalý.

Skoro denně vyťahoval manželskou smlouvu a prohlížel si ji, přičemž si pokaždé připadal jako blázen: jak si vůbec mohl myslet, že něco znamená? Viděl mnoho egyptských filmů a přečetl až moc knih. Představa tajného manželství *urfi* ho naplnila romantickým zápaem, který teď působil naivně. Alif si představoval pohádkový sled událostí: Intisár vyženu z otcova domu jen s uzlíčkem šatů a on se jí mužně ujme a svěří ji do péče své matky, než připraví manželskou domácnost. Jak týdny ubíhaly, jeho vize slábla, až se stala příliš bolestnou na to, aby si ji pamatoval.

Potom Cínové sáří přišlo s něčím, co nečekal. Jednoho zaprášeného odpoledne asi měsíc poté, co do Intisářina počítače nainstaloval fungující verzi programu, se právě když přepracovával pár řádků prolomeného kódu, na jeho ploše objevilo textové okno.

„Co chceš?“ zamumlal Alif a klikl na rozbalovací šipku. Ukázalo se, že vzorec byl identifikován na notebooku HP Etherion 700 a připojených zařízeních. Chce Alif tomuto vzorci připsat nějaké jméno souboru?

Alif nevěřícně civěl na blikající kurzor. Intisár, napsal.

Vytvořit filtr pro „Intisár“ v diagnostickém softwaru Hollywood?

Enter.

Jeho procesor spustil dlouhou sérii bzučení a cvakání. Alif pozavíral všechny otevřené programy, aby uvolnil větší operační kapacitu.

„Svatý Bože,“ vydechl. „Svatý Bože.“ Klikl na další rozbalovací šipku u textového pole, aby otevřel podrobnou

zprávu o zjištěních Cínového sáří. Po pěti týdnech sledování Intisár určilo, že používá arabštinu a angličtinu v poměru 2,21165 ku 1, vyhýbá se staženým tvarům a, což bylo nejzajímavější, ve své mateřštině má zvláštní zálibu ve slovech, v nichž se písmeno *alif* objevuje ve středové pozici. Alif přemítal, co z této podvědomé milostné básně vyvodit. Omámeně krmil Cínové sáří e-maily od svých bratranců z Tiruvanantapuramu, texty ze sportovní rubriky *Al-Chalídže*, všim, co mu přišlo pod ruku, a pokoušel se dosáhnout falešné identifikace. Software však neomylně vyčlenil Intisářína slova od všech ostatních.

Alif se snažil pochopit, co z jeho algoritmů vyplývá. Snad se kdesi v hlubinách mysli nachází nějaká lingvistická DNA, dvojitá šroubovice symbolů, které nikdo jiný nesdílí. Alif pár dnů nic nenapsal – žádný kus kódu ani e-mail – a místo toho přemýšlel, kolik z jeho duše přebývá v konečcích prstů. Čelil možnosti, že každé slovo, které vytuká na klávesnici, nese jeho jméno, bez ohledu na další povrchní informace, jež by mohlo obsahovat. Třeba je nemyslitelné stát se někým jiným, ať se člověk skrývá za jakýmkoli avatarem nebo handlem.

Program se choval způsobem, který ho znervózňoval. Alif jej sepsal s využitím fuzzy logiky: příkazů, které se v černobílém světě binárního programování tváří jako šedé přechody. Věděl, jak přimět černou a bílou k tomu, aby se poznávaly jedna v druhé: proto ve své práci vynikal. Ale Cínové sáří, byť plné výjimek a zkratek, by nemělo odhalit tak esoterický vzorec – nejasný do té míry, že jej Alif přes veškerou snahu nedokázal propočítat. Poprvé v životě používal nějaký program, aniž chápal, jak funguje.

Když Cínové sáří správně identifikovalo Intisár na základě jediné věty – jednořádkového vzkazu poslaného v den nízké počítačové aktivity –, Alif zavolal Abdulláhovi.

„*Bháji*,“ oslovil ho, „na tohle se musíš přijít podívat.“

„Na co?“ zeptal se Abdulláh přes hlasité žvýkání.

„Vzpomínáš si na ten botnet, o kterém jsem ti vyprávěl? Na ten jazykový filtr?“

„Botnet, co měl vyřešit to tvoje trápení s holkou?“

Alif protáhl obličej. „Jo.“

„Co je s ním?“

„Jsem z něj na větvi. Musel jsem udělat něco špatně. Chci, abys mi zkontroloval algoritmy a řekl, že jsem se nezbláznil.“

„Nefunguje?“ Ozvalo se zeleninové křupnutí a po něm rychlé přežvykování.

„Ne, ale – co to sakra jíš?“

„Mrkev. Držím dietu.“

„Gratuluju. Tak se zastav.“

Abdulláh přišel o půl hodiny později, na sobě měl starou vojenskou bundu a přes rameno mu visela brašna. Beze slova ji odhodil na Alifovu postel. Potom obrátil prázdný koš na odpadky a posadil se vedle Alifa k počítači.

„Tak se na to podíváme. V čem je to napsané?“

Alif otevřel programové soubory Cínového sáří v5.2.

„V C++. Ale typový systém je – prostě nový. Udělal jsem hodně modifikací.“

„To nedává smysl, ale budiž.“ Abdulláh prohlížel řádky kódu a oči mu jiskřily ve světle monitorů. Jeho výraz se změnil.

„Alife,“ pronesl pomalu. „Co to je?“

Alif vstal a přecházel po pokoji.

„Nevím, nevím. První verze byla hrozná. Tak jsem se v tom dál vrtal – ke konci jsem už nevěděl, co vlastně píšu. Jenom jsem řešil problémy, jak přicházely. Parametry a výjimky splynuly. Přestal jsem říkat ‚tohle, ale ne tamto‘ a zůstalo jenom ‚tohle, tohle, tohle‘. A poslouchalo mě to.“

„Mluvíme pořád ještě o kódu, vid?“

„Nevím.“

Abdulláh rozpačitě podupával.

„Tak *funguje* to?“

Alif se zachvěl.

„Nejenže to funguje, *bháji*. Děsí mě to. Dneska to poznalo tu dívku, o které jsem ti říkal, podle jedné věty, Abdulláhu,

podle jediné věty. To přece není možné. Žádný výpočet nemůže identifikovat něco tak složitého jako vzorec individuálního chování na základě takhle omezených vstupních dat.“

„Zřejmě nemáš pravdu, protože jsi to právě dokázal.“

„Ale co to znamená?“

Abdulláh se na obráceném koši na odpadky natočil k němu.

„Říkáš si složitě o kompliment? Chceš slyšet, že jsi génius? Kdybys mi řekl, že potřebuješ podrbat ego, vzal bych lubrikant.“

Alif se s heknutím zhroutil na postel a mnul si zavřené oči.

„To je jedno,“ vzdychl. „Jenom bych chtěl vědět, co se to děje. Potřebuju pohled zvenčí.“

Abdulláh našpulil rty na svých králičích zubech.

„To, o čem mluvíš – rozeznávání úplné, individuální osobnosti –, děláme automaticky. Poznám tvůj hlas po telefonu. Pravděpodobně bych poznal tvoje e-maily a textovky, aniž bych se podíval na adresu nebo telefonní číslo. Pro každého, kdo netrpí nějakou duševní poruchou, je to naprosto základní funkce. Ale stroje to nedokážou. Potřebují IP adresu, e-mailovou adresu nebo handle, aby někoho určily. Když tyhle identifikátory změníš, člověk se pro ně stane neviditelným. Pokud je pravda to, co povídáš, objevil jsi úplně nový způsob, jak počítače přimět k přemýšlení. Dokonce by se dalo říct, že s tímhle botnetem jsi svůj počítač obdařil intuicí.“

Alif se koutkem oka podíval na Abdulláha, který se krčil na odpadkovém koši a jeho dlouhá bosá chodidla se těsně u jeho okraje opírala špičkami o podlahu.

„Mluvíš o tom tak klidně,“ poznamenal Alif.

Abdulláh vstal.

„Ano, protože nevěřím, že to tak doopravdy je. Jak jsi sám řekl: je to nemožné. Pro tu neobvyklou přesnost tvého botnetu musí existovat nějaké jiné vysvětlení. Každopádně je to moc chytrý trik a já se ti klaním.“ Sebral z postele

svou brašnu. „Měl bys častěji vycházet ven, Alife. Vypadáš dost nezdravě.“

* * *

Dodržel slib: stal se pro ni neviditelným. S použitím Intisárina profilu, který vytvořilo Cínové sárí, nařídil Hollywoodu, ať zamaskuje jeho digitální přítomnost. Kdyby se pokoušela navštívit jeho webovou stránku – pokud by se vůbec dostala tak daleko; schoval ji hluboko v síti, kde byla v bezpečí před vyhledávači –, prohlížeč by jí řekl, že stránka neexistuje. Mohla by vytvořit tisíc nových e-mailových adres a ze všech mu poslat zprávy: všechny by se vrátily jako nedoručené. Vyhledávání jeho jména, skutečného i profesního, by nevedlo k žádným výsledkům. Zdálo by se jí, že zmizel z elektronického světa.

Neměl odvalu obrátit svou zbraň proti sobě. Pouhá představa, že by se pro něj Intisár stala neviditelnou, byla nesnesitelná. Ponechal Hollywood napojený na Intisárin počítač, neboť předpokládal, že mu další data od Cínového sárí poskytnou ještě úplnější obrázek její digitální osobnosti, takže by mohl porozumět náměsíčním vzorcům a metajazyku, který jejím prostřednictvím objevil. Nebylo to špehování. Koneckonců, nečetl její e-maily ani chatové příspěvky: pouze studoval vzorce, které Cínové sárí odhalilo v jejích slovech. Namlouval si, že se od truchlení přesunul k čisté vědě. Občas o tom sám sebe dokonce i přesvědčil.

V polovině října se z vnitrozemí přihnala písečná bouře. Alif celé dopoledne ležel v posteli a poslouchal kakofonii ženských hlasů na střeše: služebná, Dína a služka Díniny rodiny pobíhaly sem a tam a sbíraly prádlo, než ho pokryje nános všudypřítomného prachu. Zaskřípal zuby a cítil mezi nimi mikroskopická zrníčka písku. Bez ohledu na pečlivé utěsnění oken se vždycky dostala dovnitř, poháněna jakousi neznámou a zvrácenou přírodní silou. Zanedlouho vstane a vymete vnitřek počítače studeným vzduchem z matčina

fénu, což se naučil při předešlých bouřích. Teď zavřel v šedivém příšeří oči. Pár minut to ještě počká.

Když cosi udeřilo do okna, nadskočil. Vylezl z postele: na parapetu seděla černo-oranžová kočka. Prosebně na něj hleděla, uši stažené k hlavě a srst pokrytou nažloutlým prachem.

„Bože.“ Alif z tabule skla strhl podomácku vyrobené těsnění z lepicí pásky a otevřel okno na několik centimetrů. Kočka se protáhla dovnitř a skočila do pokoje. Přistála u nohou postele a kýchla.

„Podívej se na sebe, jak jsi špinavá. Skoro jsem tě nepoznal. Budu mít všude písek.“

Kočka znovu kýchla a oklepala se.

„Radši buď potichu, nebo na tebe přijde služka s koštětem. A nic nepočurej.“ Alif si stáhl *dišdáš*, který měl na sobě v posteli, a vytáhl ze skříně černé tričko. Jakmile se oblékl, došel za dveře pro ták s chlebovými plackami, bílým sýrem a čajem k snídani, jenž mu tam přichystala služebná. Čaj už vystydl; Alif ho vypil jedním douškem. Přidřepkl k počítači, odtáhl kryt a zkontroloval procesor. Lopatky ventilátoru pokrývala tenká vrstva prachu. Alif jej zkusil odfouknout.

„Mohlo to být horší,“ usoudil. Kočka se mu hlavou otřela o nohu. Když usazoval kryt nazpátek, uslyšel z reproduktorů poplašné zvonění.

„Sakra. *Sakra*.“ Alif se vrhl na židli u stolu a bušil do mezerníku, dokud se počítač úplně neprobral. Rychlost připojení prudce klesala. Šifrovací software Hollywoodu hlásil řetězec chyb.

Byl to Boží pařát.

Alif cítil, jak mu nad horním rtem vyráží pot. Nutil se k soustředění: musel ochránit lidi, kteří na něm záviseli. Ukončoval jedno spojení Hollywoodu s počítači klientů po druhém – zůstanou napospas vnějším silám, ale raději pár hodin bez zabezpečení než jisté odhacení. Prsty měl ztuhlé a nesnesitelně pomalé. Zaklel. Alarm ohlásil prolovení prvního firewallu Hollywoodu.

„Jak, jak, *jak*?“ Alif v panice zíral na obrazovku. „Jak to u všech Božích jmen děláš?“ K jeho operačnímu systému byli připojeni už jenom čtyři klienti. OtevřenaPest99, ukončit spojení? Ano. SkutecnaHamada, ukončit spojení? Ano. Pařát se dostával stále hlouběji do systému.

„To není možné,“ zašeptal.

Dzai_Pakistan, ukončit spojení? Ano. Alif nahlédl do seznamu klientů: dostupný byl už jenom Intisářin počítač. Času kvapem ubývalo.

„Neboj,“ řekl, „po tobě nejdou.“ Vytáhl přívodní kabel ze zásuvky. Počítač s kvílením potemněl. Alif se díval na svůj mlhavý odraz na černé obrazovce a přerývavě se nadechoval. Slyšel, jak na okno naráží písek. Kočka, která objevila sýr na tácu, spokojeně mlaskala. Čas a svět klidně plynuly vpřed, jako by se nic neobvyklého nepříhodilo. Alif zavrtěl hlavou, aby si ji pročistil. Co se vlastně stalo? Série načasovaných elektrických impulzů, vypnutí a zapnutí. To bylo celé, a přece mohl strávit zbytek života ve vězení.

Alif hodinu počkal, než systém zase spustil. Prověřil Hollywood třemi diagnostickými sadami a před každou se polohlasně pomodlil: neodhalil žádné anomálie. Opět připojil klienty, zauvažoval, jestli jim e-mailem neoznámí, co se stalo, ale posléze tuto myšlenku zavrhl – jenom by zpanikařili. Zjistí, jak Pařát pronikl jeho obranou, i kdyby měl kontrolovat jeden řádek kódu po druhém.

„Tohle zvládnou,“ oznámil polohlasně obrazovce. Dostavila se závrť. Se sténáním se předklonil a opřel se čelem o chladný kovový okraj stolu. Svištění písku kolem domu znělo jako nepřičetný, ztrápený lidský hlas. Alif slyšel, jak si Dína ve svém pokoji pouští hudbu – veselou píseň k tanci *dabke* –, jako kdyby i ji bouře zneklidňovala. Vstal ze židle a opřel se o stěnu, kterou měli společnou. Se zapnutým počítačem připojeným na síť se nikdy necítil sám; miliony lidí v pokojích jako ten jeho natahovaly ruce jeden ke druhému. Nyní mu tento pocit důvěrnosti připadal falešný. Alif žil ve smyšleném a snadno napadnutelném světě. Žil ve své vlastní mysli.

Kočka došla k němu a chápatě mu položila tlapku na koleno.

* * *

V noci se mu zdálo o ženě s černo-oranžovými vlasy. Vklouzla do postele vedle něj, nijak neskrývala svou nahotu a utěšovala ho řečí, kterou nikdy předtím neslyšel. Její oči ve tmě zářily. Alif necítil rozpaky ani překvapení a za jejího předení hledal ženina ústa a hrdlo. Přejela mu rukou po stehně a zatvářila se vyzývavě. Náhle Alifa zaskočila lítost.

„Intisár –“ řekl. Žena vydala podrážděný zvuk a kousla ho do ramene. Přemohla ho naléhavost. Alif se položil na její štíhlou postavu a pohyboval boky, zatímco ona ho objala nohama. Jeho tělem se šířily vlny rozkoše. Když přidal na intenzitě, žena vykřikla. Sklonil se k jejímu uchu a zašeptal její řečí, že musí být zticha, zticha; poslušně utlumila své steny na jeho krku. Konec přišel brzy. Alif klesl na horké tělo pod sebou a žena se zasmála a v jejích slovech zazněl triumf. S milým úsměvem ho políbila. Alif ji prosil, ať mu poví své jméno, avšak ona již ustupovala do temnoty a zůstala po ní jenom vůně připomínající kožušinu.

Alifa probudily údery kočičí tlapy do okna. Byl spokojený a vyrovnaný. Bouře již utichla a do Města se vrátil hluboký, posilující klid. Alif vstal a zamrkal; bolela ho lýtka. Když otevřel okno, kočka na něj krátce pohlédla a seskočila na dvorek. Vyklonil se ven a nadechl se. Vzduch byl příjemnější, neboť písek jej zbavil nečistot a ochladil. Východní obzor se zbarvil rozbřeskem. Alif se obrátil za skřípotem kovového pantu, po něm následovalo ženské zakašláni: Dína otevřela okno a dlaní smetala prach, který zůstal po bouři. Na sobě měla dlouhý zelený šátek, který si volnou rukou koketně přidržovala před obličejem jako palácová dáma ze starého egyptského filmu. Ten pohled ho okouzлил.

Tiše na ni zavolal jménem. Překvapeně se k němu otočila.
„Ach! Ty už jsi vzhůru?“

„Měl jsem –“ Zčervenal. „Prostě jsem se vzbudil, to je celé.“

„Je ti něco?“

„Ne, i když možná...“ Opět se zhluboka nadechl. „Přál bych si, aby to takhle zůstalo napořád. Ten vzduch a to světlo.“

„Já taky.“ Sledovala jeho pohled k Městu. Mrakodrapy Nové čtvrti vypadaly, jako kdyby byly postavené z perleti a popela. Za pár hodin je dělníci očistí a vrátí jim skleněnou anonymitu, ale prozatím jako kdyby patřily k poušti coby přirozené pokračování obrovských dun ve vnitrozemí.

„Jako z pohádky,“ poznamenala Dína. „Jako město džinů.“

Alif se zasmál. „Přesně tak, město džinů,“ souhlasil.

Chvíli mlčeli.

„Jdu na střechu pomodlit se *fadžr*,“ řekla Dína. „Tak zatím.“

„Kéž tě Bůh uvede do ráje,“ rozloučil se Alif. Dína vesele přimhouřila oči. Zavřela okno. Alif se ještě chvíli zdržel a třídil si myšlenky. Osprchuje se a dá si čaj – nemá smysl vracet se do postele, když se před ním rozprostírá průzračný den. Posílení obrany proti Pařátu si vyžádá všechny jeho schopnosti; nejlepší bude začít hned, dokud cítí sebedůvěru a má jasnou hlavu. Neuvažoval o eventualitách, které přicházely v úvahu: každým okamžikem mohli na dveře zaklepat dva příslušníci státní bezpečnosti v khaki uniformách. Nebo ještě hůře – neklepali by. Objevili by se uprostřed noci a odtáhli by ho v poutech a s kápí přes hlavu do některé bezejmenné politické věznice na západním okraji Města. Alif zavřel oči a podobné myšlenky si zakázal. Musel se soustředit.

Po očistě a doplnění kofeinu se posadil ke stolu a otevřel program na editaci kódu. Někde musí existovat vysvětlení rychlosti, s níž Pařát pronikl do systému – slabá nebo zastaralá funkce některého firewallu, chyba v celkovém uspořádání. Nervózně přemítal, zda byl ten útok náhod-

ný – a šlo tedy o výstřel naslepo –, nebo zda mířil přímo na něj. Vešlo už jeho jméno ve všeobecnou známost? Nikdo ho nevaroval a na hlavních serverech ve Městě se neobjevila žádná zmínka o nějakém gray hatovi, který by ze sebe při mučení začal sypat identity nebo místa. Jeho klienti byli v naprostém bezpečí až do chvíle, kdy začal působit Pařát. Ne, Alif nemohl být zamýšleným terčem útoku.

„To je skoro horší,“ řekl počítači. Pokud byl výpad necílený, Pařát musí být kouzelník, který bez námahy a s minimem informací pronikne jakoukoli obranou. Bylo to nepochopitelné, neuvěřitelné. Alif neznal nikoho, kdo by takovou věc dokázal. Jeho vlastní schopnosti působily ve srovnání s tím nedostatečně, dětsky. Opřel se na židli a promnul si oči. „Vždycky to nějak jde,“ pokračoval nahlas. „Věř tomu, a cesta se ti sama ukáže.“ Jakmile ta slova pronesl, uvědomil si jejich naivitu.

Až do odpoledne pracoval stálým tempem, revidoval a upravoval kód se soustředěním, které bylo fanatické i podle jeho vlastních měřítek. Potom ho služka zavolala k obědu. Sešel po schodech a viděl, jak matka u kuchyňského stolu proplachuje mísu červené čočky k večeři. Vířila ve vodě kalné stopy usazenin a zpívala si jakousi bollywoodskou písničku.

„Ahoj, mami.“ Sklonil se a políbil ji na čelo.

„Na sporáku je *ság panýr*,“ odvětila. „Služka ho uvařila zvlášť pro tebe. Máš ho pořád ještě rád, *ság panýr*, ne?“

Ta otázka se ho dotkla. „Ano, pořád mám rád *ság panýr*.“ Vzal ze skříňky talíř a nandal si.

„Tvůj otec je v Džiddě,“ pokračovala matka. „Poslal mi přes počítač fotku. Opaluje se, protože tráví celé dny venku a kontroluje ten nový plynovod. Být takhle tmavý se nehodí. Napsala jsem mu, ať se maže krémem.“

„Dobře. Výborně.“

„Měl bys mu zavolat.“

Alif odfrkl. „Proč nemůže zavolat on mně?“

„Víš, kolik má práce. Lepší bude, když zavoláš ty.“

Alif se nahrbil k *ság panýru* a přes okraj talíře se zadíval na matku. Postrkovala čočku sem a tam a její obličej byl zcela bez výrazu až na drobnou vrásku soustředění na čele. Alif přemýšlel, jestli jí fotografie – tuctový, snadno představitelný snímek nepřítomného manžela – pokazila náladu. Další fotky měla v krabici ze santalového dřeva ve svém pokoji a ukazovala mu je, když byl malý. Na těchto byla s otcem také ona, procházeli se po Staré čtvrti nebo kupovali u stánku na sůku květiny. Vypadala šťastně: zbožňovaná, nezákonná druhá žena.

Alif uvažoval, kdy u otce opadlo vzrušení z tohoto manželství. Domníval se, že se tak stalo po jeho narození. Problematický snědý synek měl v žilách pohanskou krev, byl plodem svazku, který prarodiče neschvalovali, a nemohl se začlenit do dobré společnosti. Dcera by byla přijatelnější. Hezké a dobře vychované děvče by se mohlo dobře provdat, což u syna nepřicházelo v úvahu. Ten se o sebe musí postarat sám.

Alif slyšel, jak mu nahoře zvoní telefon.

„Musím to vzít,“ řekl a odstrčil talíř. „Vyříd' služce, že ten *ság* byl vynikající.“

Doběhl do svého pokoje a sáhl pro mobil: na displeji svítilo Abdulláhovo číslo. Přiložil přístroj k uchu.

„Ano?“

„Alife. Nemůžu mluvit. Mohl by ses zastavit?“

Alif cítil, jak mu zrychluje tep. „Co se děje?“

„Řekl jsem ti, že nemůžu mluvit,“ připomněl Abdulláh netrpělivě. „*ǧalla*, čekám na tebe.“ Ukončil hovor. Alif s klepním zasunul telefon do kapsy. Rozhlédl se po neuklizeném pokoji, našel boty, obul se a vyrazil na ulici.

* * *

Když Alif vstoupil, Abdulláh zrovna přecházel po Radiu Šajch sem a tam. Byl tam s ním mladý Arab s odbarvenými vlasy.

„Alife, díky Bohu.“ Abdulláh dvěma dlouhými kroky překonal místnost a uchopil ho za pravici. Alif ohrnul ret.

„My si potřásáme rukama? Jsme snad bratřenci? Co se děje?“

„Toho podání ruky si nevšímej. Jsem nervózní, to je všechno. Alife, tohle je Fáris. Fárisi, zopakuj, co jsi mi teď vyprávěl.“

Arab se neklidně rozhlédl. „Víš jistě, že se mu dá věřit?“ zeptal se.

„Jestli se mu dá věřit? Můj milý *sáhibe*, Alif je s námi od začátku. Musíš mu říct všechno.“

Alif a Fáris zamračeně zírali jeden na druhého.

„Dobře,“ rozhodl se Fáris. „Tak poslouchej. Dělán na ministerstvu informací.“

„Jeden z našich špiónů,“ vysvětlil Abdulláh.

„Je to podřadná práce – většinou shromažďuju dokumenty a zvedám telefon. Ale v úterý jsem byl na jedné schůzce –“

„Se samotným náměstkem ministra,“ dodal Abdulláh škodolibě.

„– a slyšel jsem něco zvláštního. Byli tam dva muži od státní bezpečnosti. Mluvili o nějakém agresivním programu, který používají při digitálních protiteroristických operacích, a jaké s ním mají úspěchy. Požádali náměstka, aby poblahopřál muži, který ten program vytvořil, a poděkoval mu, že tráví tolik času jeho spravováním.“

Alifovi se zatočila hlava. „Mluvíš o –“

„Božím pařátu,“ doplnil Abdulláh vítězoslavně. „Je to program? Je to člověk? Teď už víme: je to obojí. Ruka v rukavici, abych tak řekl.“

„Bude to ještě zajímavější,“ pokračoval Fáris uvolněněji. „Když o tom člověku mluvili, nazývali ho ‚ibn al-šajch‘.“

Alifovi klesla čelist. „On je z *královské rodiny*?“

„Přesně tak!“ zvolal Abdulláh. „Požírání nás nějaký aristokrat v hedvábných plenkách!“

„Zníš skoro šťastně,“ poznamenal Alif znechuceně.